

B. N. L.

BERGALDUS

HEPTALOGUS

BOLONHA

1498

~~Y.M.C.~~
~~88~~
88

Philippi Beroaldi Libellus Quo
Septem sapientium Sen-
tentia Discu-
tiuntur.

Pellechet 2227

Hain 2974

(1498)

que est: & p̄ argētaria liberalitate chartariā remunera-
tionem repēdo ac repono: Quæ tamen talis est: ut
apud ingenuos uirtutisq; cultores: qualis es tu: Au-
ro grator eē & soleat & debeat: Te rogo ut id q̄cqd
est ex chartacea supellectile nostra deprōptū hilario
uultu. & obuiis ut aiunt manib; excipias: ut post san-

ctiores iuris pontificii paginas: post ebibitā seriæ lu-
cernæ fuliginē: sūmas ī manū libellū hūc nō minus
uarietate rerū. q̄ breuitate expetibilē. Philosophica ē
incude formatus: & ex illius philosophiæ secretariis

Philoso- Erutus: quā græci pareneticen: Nostri p̄ceptiua ap-
phia pare pellant. Titulus est heptalogos. Ex græca scilicet fe-
netice. stiuitate: Quod si latinam inscriptionē mauis: septē
Heptalo- sapientes inscribito. Sed qd nugis hisce meis lenoci-
gos. nor: cum tu libellos id genus libentissime lectites /
sine fine lecturias: cum mei nominis meaq; quantū
lacūq; est / eruditionis Amator: Laudator. Admira-

Amicitia- tor semper extiteris. Ego uero amicitias proborum /
proborū inter quos ipse splendescis / sitienter expeto. diligen-
ter colō. perēniter seruo. Vale.

PHILIPPI BEROALDI HEPTALOGOS
SIVE SEPTEM SAPIENTES.

Agnum miraculū est homo Viri ornatissim
 m mi: Maximū miraculū est sapiens homo:
 qui ad beate uiuendum se ipso contētus ē:
 qui supra fortunā collocatus instar liquidī cæli im-
 perturbatus defecatusq; degit: Cuius serenitatē nul-
 la tēpctas obducit: Cui cū deo uirtute cōciliāte co-
 gnatio est: qui ut celeberrimi conditores dixere: Est
 mortalis quidam deus: Et cum raritas ipsa conciliet
 rebus Admirationem: Tam raro hominē sapientē
 uidere Contingit. ut sepius mullam peperisse arbi-
 tretur Arpinas orator: q̄ fuisse sapientem. Antiqui-
 tas multos quidem multiugis uirtutibus precellen-
 tes predicat: Sed ex his septem tantum sapientū no-
 mine censentur: A deo ex infinitis milibus mortaliū
 rari Extiterē digni tanto cognomine: Nec hi quidē
 ipsi qui nominati sunt ut inquit. M. Tullius sapien-
 tes fuerunt: Sed similitudinem quandā gerebāt spe-
 tiēq; sapientum: Horum sententiæ quædam catholi-
 cæ circūferunt: quæ non tam hominum q̄ oraculorū
 sunt existimandæ. Quid enim aliud est oraculum:
 q̄ uoluntas sententiæq; diuina hōinis ore enunciata?
 Et quos tandem Anustites sanctiores inuenire sibi
 diuinitas potuit: q̄ Solonem/Thalem. Chilonē/ Re-
 liquosque in sapientum albo conscriptos: per quos

Sapiens
 deus mor-
 talis

Oraculū
 quid

humano generi p̄cepta saluberrima traderēt. Qui
uerborum parci Rex fecūdi bracteata dicta nō paḡ
multa sentēcialiter ptulere: Quæ breui periodo cō/
clu' a latissimā cōtinēt explicatiōem: Instar legū: q̄/
rū scriptū angustū ē interpretatio diffusa. Ex his ego
hodierno die singula singuloꝝ apophthegmata de
legi: quæ in hoc frequentissimo auditorio cetuzq; ui/
rorū celeberrimo explicarē: Quæ inter cetera sunt il
lustriora et magis famigerata: quibus nihil sanctius
Doctius. cōducibilius excogitari posse cōtenderim.
Ecclesiastici cōcionatores multa qdē salubriter pro
pulpitis / pro tribunalibus In propatulo in delubris
religiosissimis p̄cipere consueuerūt. Sed nihil ē i ser/
monibus illorū prolixis clamoribusq; septē sapientum
Ethnicorū breuibus sententiis p̄ferendū / ne dicam
cōparādū. Quod idē uos ubi porauero sensuros es/
se nil ambigo: Cūctosq; in sentētiā meā nō tā pedi/
bus q̄ aīs ituros asseueranter affirmo. Itaq; dū septē/
na septēuiratus d̄creta a nobis ediserunt uos quæso
diligēter attēdite. Hodierna hæc oratio ad duas me
ad metas tas diriget / utilitatem & uoluptatem. Utilitas fruc/
utilitatis tum animis / uoluptas delectationē auribus suppe/
& uolup / ditabit: Initium autem hinc auspicabimur nō ex scri/
tatis. pto pronunciantes: sed prout res supperēt / Ita uerba
Dictum rebus accōmodantes. Male enim ut decenter inquit
polionis. A sinius pollio uerbis eueniat: si rem non subsecun
tur.

4

Septénarius numerus quem græci modo hebdomada. modo heptada appellât: uirtutibus potestatisque innumeris preditus esse tradit: de quo nonnulla carptim libasse ab re: quâ molior non fuerit alienum. Et illud imprimis: quod is numerus septem in celo facit stellas: quas græco uocabulo planetas uocamus: Super septem quasi erraticas: nigridius erroneas appellat: Septem in tennario tauro uergiliæ. Septem in polo arctico triones sunt: numero Septem circuli circum axis longitudinê: In zodiaco notabilia quoque potentia septenarii potenuissima. Namque solstitium a bruma: æquinoctium ab æquinoctio fiunt septem signis: Et cum in genituris quattuor sint mundi Quattuor cardines ut docet firmicus maternus: medium cæli: imum mundi cæli: ortus horoscopi & occasus: Omnes hii septenario Cardines numero & diametrali radiatione sese uicissim contulerunt. Quin etiam septimus conspectus qui fit a septimo zodio hoc est signo plenissimus potentissimusque habetur. qui ut auctor est Censorinus quosdam iam maturos infantes educit in lucem: qui græce επταμηνιοι latine Septime septimestres appellantur: quia septimo mense nascuntur: stres.

Ante quem neque masculus neque femina salubriter nasci potest. Ad homines quoque gignendos conformandolque uis numeri septenarii pertinet ut. M. Varro. Gellius. Macrobius. Ceterique clarissimi conditores prodidere: Nam cum in uterum mulieris generale semine datum est: primis septem diebus conglobatur coagulaturque: fitque ad capiendam figuram idoneum: Egressos quoque ex utero primo numero

merus septēnarius suscipit ac comitat^r. post partum
 an uicturus sit infans septima hora decernit. A septi
 mo die nomia infantibus imponunt: Tāq̄ saluti pue
 rili Tūc primū fidendū sit: ut docet Aristoteles in se
 ptimo de aīalib^o/plurimis ante diē septimū peunt^r/
 Dēūtōes. bus. Post septimū mēsem fiunt dentitiones incipiūt
 q³ dētes mādibulis emergere: post ānos septē primi
 dētes cadūt: Aliis ad cibū solidū subnascētib^o atque
 succedaneis: Septimo quoq³ āno plene absoluit^r in/
 Septē uo tēgritas loquēdi: unde & septē uocales apud grācos
 cales in usu sunt: licet qnq³ p septē latinitas tātū usurpauit:
 Albertus Annis uero bis septēnis pueri pubescūt. fitq³ in
 Magnus um generatōis/qd̄ & Alberthus magnus memorat ī
 octauo de aīalib^o: Annis ter septenis genitura fit pol
 lēs atq³ robusta: & ut inq^t Plinius nolter Crescit hō
 in lōgitudinē. quarta ānoꝝ hebdomade. in latū quo
 q³ fit crescēdi modus. qnta oē uiriū & roboris cōple
 tur augumētum: In septimo ānoꝝ septenario ut sal
 tuatim decurrā sūmatiq³ delibē: prudētia & līgua cō
 Aristote sumat: ut refert Aristoteles in septimo politicorū: &
 les. ut ānotāt eruditi septē septies multiplicati faciunt æ/
 tatē: quæ pprie pfecta habet & dicit^r: Cū uero decas
 heptadi iungit^r id est decies septē āni Cōputant^r: qui
 Meta ui septuaginta sunt: hæc a physicis credit^r meta uiuēdi:
 uēdi. Et hoc uitæ humanæ pfectū spatiū termiat^r: Q d̄ q³
 q³ excesserit ab oī officio uacu⁹ ut inq^t scitissime Ma
 crobius: soli exercitio sapiētix uacat: Et oēm usum

sui in suadēdo habet: Aliorū muneꝝ uacatiōe reuerē
 dus. Preterea medici autumāt in hoīnibus uenas uel
 potius arterias numero moueri septēnario: Discrimi
 na Etiam piculorum in morbis maiore ui fieri pu
 tāt diebus septimis: eosq; maxime obseruant: quos
 κριτικουσ η κρισιμουσ : Id est iudiciales appellant.
 propterea q̄ ut interpretatur. Cornel. Celsus tunc de Cretici dī
 egris iudicatur: Hippocrates septimum quemque es.
 diē ut efficacissimū ap̄hēdit: liber Galeni ē de die/ hippocra
 bus Creticis siue criticis: quo septimū diē. dieb; oībo tes
 iudicialibus antecellere tradit potētia & nobilitate: Galenus.
 Verū ut dies in morbis septimi maxime Crisimi id
 est iudicatorii sunt: siue ut elegantius loquar decre
 torii: Ita poēm uitā septimus quisq; ānus piculo/ Dies de/
 sus Et uelut Crisimos ē: Quē scriptores climacteri/ cretorii,
 cū q̄si scalariū siue scāsilē nomināt: Sed ex his ge
 nethliaci difficillimos piculosissimosq; Climacteras Climacte
 duos prodider̄ Annū scilicet undequinquagesimū: rici anni.
 quē complent Anni septies septeni: & ānū sexagesi
 mū terciū. quē hebdomades nouē cōficiūt: q̄ ab egyptiis Androclas
 dictus ē: ex eo qđ oēm uiri substātiā Andro/
 frangat atq; debilitet: Cuius mentionē facit & firmi clas.
 cus maternus ī tertio matheseos: Et olī diuūs Augu
 stus epistola quā dā gaudiū animi testatus ē: q̄ terciū
 & sexagesimū ānū euasisset cōmunē seniorū oīum.
 preter hęc sūmus modus adolescendi humani cor
 poris est septem pedum: Et quibus inedia mori de/

Septē cur
ricula.

Nomina
septē sapi
entium.

Sentētia
solonis:

cretū est septimo demū die moriuntur: Adde q̄ septē fuerunt spectacula in orbe terrarū miranda. q̄ septē curricula ludorū circēsum solēnia. q̄ septē duces ad oppugnandas thebas profecti: Et ut hęc tam longo repetita principio Ad rem nostram accōmodēt. Septem sapientes grāciæ famigerati extitere: quibz nomen istud dedit superior ætas. ut Ausonii uerbis utar: nec secuta sustulit: quorū nomina sunt hęc: Solon Atticus. Chilon lacedemonius: Cleobulus Lindius: Thales milesius. Bias prieneus: pittacus mithileneus: periander Corinthius: Hii non parum multa sapienter & salubriter p̄cepere publicæ mortaliū utilitati p̄spicientes: Ex quorū thesauris Totidē aureas sentētiās / quot ipsi sunt Sapientes hodierno die p̄memus orsi a Solone nomotheta: hoc ē legum conditore clarissimo sapientissimoq̄: Cui ut iquit Ausonius: Fama septē sapientum palmam dedit.

Est igitur Solonis ista sententia: ac salutare docu-
mentum τειλοσ οραυ μακρου βιου hoc ē spectare uitaē iubeo cūctos terminum. id Creso regi dictū omnes homines sibi dictū putēt: iubet Solon spectā dū esse finem uitaē: & ex eo beatos aut miseros mortales dicēdos: Tanq̄ ante supremum diē beatus nemo dici merito possit: Sententiæ Solonis subscribit Ouidius illis uersibus. uulgatissimis: Sed scilicet ultima semper expectanda dies hominī ē diciq̄ beatus ante obitum nemo supremaq̄ funera debet: Ita

est p̄fecto ut inquit uerissime plinius. Alius de alio
iudicat dies: supremus de oibus: ideoq; nulli creden
dum ē: & si uerum facere iudiciū uolumus ac repu
diata omni fortunæ Ambitione decernere mortaliū
nemo dicendus est felix. Tu q; robore corporis & ua
litudine p̄sperrima te beatū ducis respice uitæ termi
nū: nescis quid uesper serus Vehat: Nāq; febricula. **Spect au**
uulnuscum uipe dētculus ulcusculū possunt uel **tæ termi**
milonis uires: uel iunii ualentis lacertos uel rusticel/ **num,**
li Romani herculis Robur subneruare: & unius die
culæ spatio oēm. qua prius fidebas fortitudinē depo
pulari: Quin tantulo casu extingui potes: Et sicut **Acio uuæ**
Anacreon Acino uuæ passæ strāgulari: Sicut fabius **strāgula**
senator in lactis haustu uno pilo suffocari: Scito ni/ **tus Ana**
hil fragilius homine esse: nihil imbecillius: Tu q; la- **creon.**
tifundia ingentia possides & diuitiarū opulentiis suf
farcinatus incedis ostentator insolēs. & iactanticu
lus. Specta uitæ exitū: Scito bōa fortunæ mobilia eē:
fluxa/instabilia: quæ put repente dantur: sic etiam
repente adimuntur: Cogita multos te ipso longe o
pulentiores aquam & panem emendicasse: & ut Se
nece uerbis utar locuples es nunquid ditior Pom
peio? Cui defuit panis & aqua: qui fame & siti pe
riit: Tu qui fortunæ alūnum imo partum te esse exi
stimas: qui principatu & opibus polles: Cui ex ani
mi sententia cuncta prosperrime succedunt: si
nem uitæ respicito: Cogita quod quouis beatus

uerfa fortunæ rota Ante uesperam potest eē miserrimus. Cogita multos in medio cursu florentium gloriarum fuisse pessundatos: Et a summo culmine dignitatis excussos Ex beatis ut uulgo credebantur factos repente miserrimos. presto sunt innumera felicitatis fluxæ & fortunæ uariantis exempla. Ex quibus duo: aut summum tria ad presens rettulisse suffecerit.

Dionysii Dionysius Syracusanus gentium quondam terror regno deuolutus Corinthi ludum litterariū exercebat: seque eo artificio sustentauit: filius per se macedonū regis artem Ferrariā obquerendum docuit uictum: Verum ne longum faciā Cresi lydorum Regis opulentissimi historiā breuiter summamque percurrā: Ad hoc negociū prope peculiariter pertinēt. Solon decēnali illa peregrinatione cū sardis ad cresum peruenisset hospitaliter in regiā exceptus ē: Et cum iussu Cresi oēs thesauri omnisque regia supel-

Cresi historia. lex eius oculis Contēplanda preberentur: Et cū ipse rex omni ornatu p̄tiosissimo sese excoluisset sublimique in solio cultissimus sedisset /ferunt interrogatū Solonē ecquod formosius unquā spectaculū uidisset: Respondisse Gallos gallinaceos. phasianos atque pauones se uidisse. naturali enim eos flore & inenarrabili formositate uestiri. preterea quod facit ad causam: Cresus Solonē percōtatus ē quē hominū beatissimū uel ut quā tradūt quē hominē se ipso beatio

rem uidisset? Tū Solon citra assentationem oēm tel
 lū municipē suū se uidisse respōdit docēs tellū opti
 mū uirū fuisse filiosq; ac nepotes pbatissimos habuif
 se: qui cū itegerrime sanctissimeq; uixisset: et hoc eui
 qđ lōgissimū mortales degūt feliciter traduxisset: pu
 gnās strenue p patria hoste in fugā uerso mortē pul
 cherrimā oppetierat: Itēz creso sciscitāte quēnā secū
 dū a tello beatissimū uidisset. Cleobē inqt & V itonē
 q cū dies festus iunonis apud argiuos foret/ oportet
 retq; matrē illoz ad solēne sacrificiū curru uehi mo/
 rarēturq; iumenta: tūc ipsi iugū subeūtes. & uicariā
 boū opā obeūtes/ i fanū matrē aduexerūt: oībo tātā
 pietatē laude celebrātibus. Tūc mī p̄cata deū dicit:
 ut illis p̄miū daret p pietate qđ maximū hōi dari pos
 set a deo. post hāc p̄catōnē epulati cū parēte adolescē
 tes Cū sōno se dedisset nō sūt āplius Excitati iuenti
 q; sūt mane mortui: optiō generi mortis defūcti: Tūc
 Cresus idignabūsus cōturbatusq; adeo ne iqt o So/
 lon tibi p nulla Cōtēnitur nostra felicitas: ut ne pri
 uatis qdē uiris nos æqpādos ducas: Et Solon cui in
 geniū minime erat adulatōib? accōmodatū o Cresē i
 qt calamitosus ē hō: neq; āte obitū beat? ē dicēdus:
 Cū uiuētis felicitas/ ut certātis uictoria instabilis in/
 certa q; sit: Et oīs rei oportet inspīcere exitū: quo sit
 euasura: quoniā multos deus: qbus fortuna subscri
 pserat arriseratq; paulisp radicitus euertit: Hāc cum
 Solon ppe diuinitus disseruisset dimittitur p̄docto

Tellus a
 theniēsis.
 Cleobis .
 Biton.

despectissimoq; qui bonis p̄sentibus p̄termiſſis iu-
beret ſpectandum uitæ terminum: Sed q̄ uera foret
Solonis ſentētia euētus oſtēdit: Nāq; haud ita mul-
to poſt Creſus cū Cyro p̄ſar̄ rege depugnās p̄lio ſu-
patur. Capiturq; atq; icēdio deſtinatus pyræ flagrā-
ti ſupponit̄: Tūc cū mētē ſubiſſet Solonis recorda-
tio dic̄t itātis ex uiuētib; beatū eē neminē: Ter igēti
Exclama- Sono exclamauit o Solon. ſolon: q̄ iſterrogatus quā
tio Creſi. ciendi ſolonis cauſam haberet ſeriem p̄ oēm cūcta
Cyro ediſſerit. miſerat̄ ille uinq; fortunæ uidēs cum
ſe quoq; hoīnem eſſe noſcret laudat Solonē: Cre-
ſum in amicis habet: quē ſecum iubet reliquum qd̄
eſſet uitæ degef. Ita uiſus eſt Solon eadē orōne Alte-
rum ſeruafſe ex regib;. cautiore & prudētiorē alte-
reddidiſſe. hęc ex herodoto. Plutarcho. Laertio. Lu-
ciano. Auſonio. M. Tullio ceteris. hinc exiit illud ſa-
tyrici poetæ. Et creſum quē uox facunda Solonis: re-
ſpiceſ extremæ iuſſit ſpatia ultima uitæ: ſecūdū hęc
Solonis ſententiā uideſ̄ dici poſſe beatus clariffim⁹
iuris cōſultoꝝ & legalis doct̄riæ theſaurus ſocer mei
Beatitas us Vincentius Paleotus. nunquam a me ſine hono-
ſoceri uin ris p̄fatōne nominandus: qui animi dotibus cultiſ-
centii pa ſimus diū iſter legales p̄feſſores obtinuit ī hoc gym-
leoti naſio primatū: ſtaſ̄ autē ī ſaſtigio: eſſe ſummi ſubſe-
lii uiꝝ q̄ dulce q̄ iucundum ſit ſciunt illi q̄ eminēt: q̄
bus datum ē ī doct̄riay arce cōſiſteſ. idē diuitias bo-
no mō ptas reliq̄t luculentas: q̄les iſter felicitatis mu-

nera numerat Plato : & metellus expetiuit: Domus
uero Iurifcon sulti cum sit totius oraculum ciuitatis:
Ianua & uestibulum foci mei perinde ac alterius
Mutii sceuolæ Maxima quotidie frequentia cōsul- Dom⁹ iu-
toꝝ ac summooꝝ hoīnum splēdore celebrabat⁹, pꝛici- ris cōsulti
pi autem placuisse cum maxia laus sit summusq; ho oraculum
nos: focer meus illustrissimo principi nostro Io. Ben ciuitatis
tiuolo adeo carus adeo iucundus fuit: ut sine illo ce-
naꝛ iucunde nō posset: ut edulia oīa sine illius cōdi-
mētis ifulsa īgratiq; saporis esse uiderent⁹: erat. n. fa- Cōuictor
bulator elegātissimus: ac fādi dulcissimus: q; cuncta pꝛicipalis
principalis mētis nubila dictooꝝ tēpestiuitate discu-
teret: & facerosa urbanitate exhilararet: q; merito uir
oīum horaaꝝ dici poterat: id qđ de asinio pollione se Vir oīum
riis Iocisq; accōmodato dictum est. Ad hęc cum oīs horarum,
beatitas sine sobole māca sit & mutila: ut auctor est
Aristoteles ī pꝛio ethicoꝝ: ex hac quoq; pte focer me
us felix cēseri pōt: q; cū ex duabo uxoribꝝ pꝛimariis fe-
minis liberos sex & trigita suscepit undeci supstites
reliqt: & cum meta uiuendi hoīni esse dicat⁹. Annus
septuagesimus: cunq; felicitas sit ī felicitate mori ipē
hunc terminum transcendēs annos impleuit tres &
septuagita senioq; beatissimo atq; honoratissimo de
gens nuprime decessit Alui pfluuiio: qđ genus mor-
tis sane lenissimū ē: quo & maximi romanooꝝ ipato
res obiēre: accessit & hic quoq; cumulus cōsumādæ
hominis felicitati: ut feretrū subierint filii octo pien-
tissimi: ut paternum cadauer / In edem diui Iacobi

ad sepulchrum usque humeris hora uespertina ex ri-
tu priscorum deportauerit: Ministerio uespillonū
ac sandapilariorum laudabiliter fungētes: quod uni
metello macedonico contigisse inter rara felicitatis
humanæ Exempla memoratur. Libuit ex amoris af-
fectu/qui potentissimus est/quo socer genero paren-
tis loco est: in hoc diuerticulum nō minus fauorabili-
ter q̄ tempestiuiter excurrere/ut quē uiuētem reuerē-
ter colui/ pieq; dilexi/ eundem defunctū p̄ uirili par-
te cōmendem posteritati: quāq; uiuit uigetq; fama
doctrinarum: florent atq; ī manibus habentur con-
sultissima ipsius respōsa. Sed cū ad mentionē defun-
ctorum testemur/ut inq̄t Plinius memoriam eorum
a nobis non sollicitari: lam ad propositū redeamus.
Ultramundanum Deū precantes ut manibus soceri
tribuat certum in cælo locum ubi beati sempiterno
æuo p̄fruantur: ut ita inter īmortales beatissime agat
sicut inter mortales felicissime uixit.

Aristoteles in primo Ethicorum Solonis hāc de spe-
ctando uitæ fine sententiā reprobat repcutitq; ut ab-
surdam q̄ beatos uiuentes dici debere autumat non
defunctos: cum felicitas operatio quædam sit: solo-
nis & illæ sententiæ sunt. Rege cū prius didiceris rei-
gi: Rationē ut ducē sequere: Nolito malis congregi
Leges ara Deos uenerare: parentes reuerere: leges Araneorum
neis simili / telis similimas esse dicebat: ut enim illas infirmiora
les. animalia tenere Valentiora transmutare. Ita his hu-

miles & pauperes cōstringi: diuites & p̄potentes nō
 alligari: Quidā hoc Anacharsi attribuūt. Idem eos:
 qui apud principem plurimum pollerent essentque
 maxime fauorabiles calculis ratiocinatorū cōparare
 solebat: Nāq; ut illi interdū maximū numerū inter/
 dū minimū designāt: Ita & illos prout principib; li/
 bitū fuerit. aliquādo illustres & inclytos haberi: Ali/
 quādo obscuros & ignobiles: Q uādoq; posse totū:
 quādoq; minimū. Cui cōsimile Orontis Artoxersis
 generi Apophthegma accepimus: sed iā tempus est
 ut primo curriculo decurso lacedemōiū cursorē spe/
 ctemus: Q uēadmodū celeritate quadā peculiari ad
 metā festinabūdu; p̄peret.

Laconibus semp breuiloquiū cordi fuit: quod la/
 conis mon uocāt: unde chilon breuiloqu' sic ἴγν γγω Laconis/
 φισαυτοῦ. Latine dicit' nosce te ipsum: siue ut inter/ mos
 p̄tat' diuus Hieronymus scito te ip̄m: hoc chilonis p̄
 ceptū tā salutar' est: tāq; ad cūctos generaliter ptinēs
 ut in templo apollinis delphici litteris aureis cōsecre/
 tum merito fuerit: ut & ipsi deo ascribat': qui cōsulē
 ti ab beatitatem: quo itinere pueniret si te inquit co/
 gnoueris: Ignorantia enim sui ut inquit Plato uolu/ ipsum
 mine de legibus tertio perniciofa est: Plautus ī pseu/
 dolo ait in foro uix decimus quisq; est: qui ipsus se- Ignoratō
 se nouerit: adeo pauci sunt qui nouerint semetiṗos: sui p̄nicio
 Nos igitur in presentia fecerimus operapretium si fa.
 curiose Trutinabimur atque dispiciemus quēadmo

Laconis/
 mos
 Nosce te
 ipsum
 Ignoratō
 sui p̄nicio
 fa.
 b

dum homo seipsum noscat. Cuius sententiæ intel-
lectus atq; interpretatio latissime diffundit: Et ad res p-
pe sexceteras apposita est.

Interior
homo ani-
ma.
Varia de
anima
Interior
natura a-
nimæ,

Solomon in cantico canticorum ad animam quasi ad
mulierem sub cominatione loquens dicit. Nisi cogno-
ueris temetipsum o pulchra inter mulieres: Admone-
tur anima Ex Solomonis precepto/ut noscat semeti-
ipsam: ut impleat chilonis oraculum: $\gamma\omega\theta\iota\sigma\alpha\upsilon\tau\omicron\upsilon\mu\iota$
nosce te ipsum. dicitur autem anima que homo uerus et
homo interior ab ecclesiasticis scriptoribus nuncupa-
tur: Agnitionem sui cape si intelligit quod sit/ & qualiter
mouetur: id est quid in substantia/ quod in affectibus
habeat: utrum sit sanguis ut Zeno credidit: An spiri-
tus ut Hippocrates/ utrum ignis ut hipparchus: an aer
ut anaximenes. An enthelechia ut Aristoteles. An es-
sentia $\alpha\upsilon\tau\omicron\kappa\iota\mu\eta\tau\omicron\sigma$ id est se ipsum mouens ut Plato
Vtrum facta sit/ an omnino a nullo sit facta: & si facta
quomodo facta utrum per traducem seminis corporalis ut ori-
go eius pariter cum origine corporis Traducat: quod
sentit Tertulianus: & idem sensisse lactantium autu-
mat Ruffinus. An perfecta extrinsecus ueniens para-
to iam & formato intrauterum genitali corpori induat:
Et utrum nuper creata ueniat in corpus. An prius & olim
facta ob aliquam causam ad corpus sumendum uenire exi-
stimet: quod credidit Origenes Adamantius: Igno-
rat enim quæ sit natura Animæ. ut inquit Lucretius
Et ut auctor est Lactantius / nodum inter philosophos

Conuēit qđ sit anima. nēc unquā fortasse cōueniet:
 Item homo cogno scit semetiꝑm quādo disquiri an
 mortalis sit: & una cū corpe intereat: ut epicurei psu/
 asissimum habuerunt & sadducei Existimabāt: An
 immortalis: ut oīum nobiliū philosophoꝝ: scholæ con/
 clamant: nū aliud post mortē corpus assumat: quod
 pythagoras asserit. & pythagorici dogmatis assero/
 res affirmant: apud quos palingenesia id est regene Palinge/
 ratio & metēpsicosis hoc ē trāsanimatio celebrant. nesia Me
 Præterea cognoscit se iꝑm homo quādo noscit quæ tempſy/
 agenda sint quæ cauēda: quid sibi desit qđ habūdet chosis
 qđ emēdandū ut uitupabile: qđ seruandū sit ut lau/
 dabile. M. Tullius in prima Tusculana ꝑceptum
 inquit apollinis quo monet ut se quisqꝫ noscat: non
 ꝑcipit ut membra nostra: /staturā figurāqꝫ noscamus
 neqꝫ nos corpora sumus: sed cū dicit nosce te hoc di/
 cit nosce animum tuum: Nam corpus quasi uas est
 animi aut aliqđ receptaculum: ab animo tuo quicqđ Corpus
 agitur: id agitur a te: Itē in epistola ad quintum fra/
 trem. illud γυωθι σαυτοꝝ: noli putare ad arogan/
 tiam minuendam solum esse dictum. uerum etiam
 ut bona nostra norimus: Item in quinto de finibus
 bonoꝝ. lubet nos pythius Apollo noscere nos met
 ipsos. Cognitio autē hęc est una /ut uim nostri cor/
 poris animique norimus: sequamurque eam ui/
 tam: quæ rebus ipsis perfruatur. Plato in Char/
 mide præceptum hoc interpretatur nosce te iꝑsum:

id est temperate uiue tanq̄ se ipsum cognoscere tēpā
tia quædam sit: Et ita homines templum ingredien
tes singulari hac sententia deus alloquitur/ nihil ali
ud p̄cipiens q̄ uiuere tempāter: Præterea illud γμο/
φισαυτοϋ illū habet intellectū: ut norit q̄sq; qd se
potissimum deceat: qd̄ ad oēm sexū/ ad conditiones
oīs hominū referri pōt. Tu qui princeps es/ Cuius nu
tu cuncta geruntur. nosce te ipsum. Cogita te eē πoι
μεναλωϋ hoc est pastorem populorū: cuius tute

Princeps
pastor po
pulorum

læ salus subditorū cōmissa ē. Noscito Princeps te ef
se animam ciuitatis illam corpus tuū. Te omni idul
gētia fouere oportet ciues tuos & rei pu. magis q̄ pri
uatae consulere. Vt gubernatori curfus secundus/ me
dico salus imperatori uictoria/ sic principi & rei pu.
moderatori beata ciuium uita proposita ē: ut opibus

Medico
salus pro
posita
Scitū le
gati scy
tharum

firma copiis locuples uirtute honesta sit. Olim legati
scytharū Alexandro magno dixerūt: si deus es tribue
re mortalib; beneficia debes/ nō sua eripe: Sin autē
homo es id qd̄ es sēp esse te cogita: stultū ē eorū me
minisse p̄pter quæ tui obliuisceris. Tu q̄ magistrat⁹
es nosce te ipsum. intellige te gerere p̄sonā ciuitatis
debere: Et iura fidei: tuæ esse cōmissa. Tu scholastice
q̄ legū: qui pōtificii iuris/ q̄ philosophiæ/ q̄ medicinæ

Scholasti
cus no r t
ingeniū
suum.

q̄ eloquētia es cādīdatus: scito te ipsum/ nosce te in
tus & incute ut dicit: īgeniū tuū solerter ītrospecte: &
uide Cui disciplinæ sis idoneus. Nā ut scite p̄cipit o/
ratiū. Tu nihil inuita dices faciesq; Minerua id est

aduersante & repugnante natura: ut interpretat. M.
 Tullius: Olim isocrates ephorū discipulū a forensi/
 bus causis subduxit cōponedis historiis accōmoda/
 tiorem ratus. male enim respōdēt coacta ingenia re/
 luctante natura irritus est labor: Ideoq; ut monet Se/
 neca inclinandum est eo / quo te uis īgenii refert : hīc
 pbari accipimus Alabādēsem apolloniū: qui cū mer/
 cede doceret / tñ nō patiebat eos quos iudicabat nō
 posse oratores euadē opā / apud se pdere. dimittebat
 q; : & ad quā quēq; artē putabat esse aptū ad eā im/
 pellere atq; hortari solebat. Scriptor in omni Generē
 doctrinā; noscat semet ipsu m & īgenii sui uires an
 te ppendat: & ut salubriter p̄cipit oratiu: quid ferre
 recusent quid ualeant humeri diu secum uerset. qua
 in re dii boni q̄ multi peccant atq; cecuriunt: qui nec
 se satis noscunt nec sua. Tu qui inhias honores am/
 bis p̄fecturas nosce te & dic tecū nunquid sis dign⁹
 illis fascibus : ad quos tā sitienter Anhelas. Recor/
 dare id quod olim dixit metellus mario: quē ad con/
 sulatum festinantem & ob id missionem flagitantē
 monuit ne super fortunā animū gereret: non omnia
 oibus cupienda esse : debere illi res suas placere. Opi/
 fices / cerdones / norint semetipfos. meminerint tene
 re se intra pelliculā. Et ut inquit illē in propria pelle
 quiescere. Sutor ne supra crepidā iudicet / ut p̄cepit
 apelles: Quod medicorū ē promittant medici / tra/
 ctent fabrilia fabri: Naturæ noscat semina quisque

Ifocrates
Ephorus

Exēplum
Apollōii.

Dictum
Metelli
ad Mariū

Sutor ne
supra cre/
pidam

Qua qsi
q3 nouit
artem.

Naturæ noscat, semina quisq3 suæ: unusq3q3 sua no/
uerit ire uia: Et ut uetus uerbum est: Quā q3q3 no/
uit artē in hac se exerceat. Sulmonēsis poeta i libris
de arte huiusce oraculi sic meminit. fama celebrata
p orbem littera cognosci quæ sibi quēq3 iubet. Vbi
monet iuuenes ut in amatoria palestra norint semet
ipfos: Nā q sibi notus erit solus sapienter amabit: sa
tyrographus e cælo descēdiffe Prodidit hoc. γροθι
σαυτον. Quod precipit intimis p̄cordiis eē figen/
dum & memori seruādū pectore: siue cōiugiū quæ/
ras: siue causam agas / siue senator eē uelis. Neq3 enī
loricā poscit Achillis Thersites. quin etiā si quid em
pturus es nosce te / nec mulū cupias q piscis ē p̄tiosissi
mus / cū sit tibi Gobio rātū In oculis. buccæ noscē
da est mēsurā suæ seruādaq3 rebus tā magnis q̄ mini
mis. uersiculus græcus est uice p̄uerbii celebratus.

Iuuenalis

το γροθι σαυτον. πανταχου εστι χρσιμου.
qd̄ significat nosce se ip̄m ubiq3 eē frugiferū. Et nul
lū mehercule pōt esse p̄ceptum conducibilius: & qd̄
In uia nō in uniuersum ad omnia melius accōmodari possit q̄
festinādū hoc. Quod si unusq3q3 uestrum in omnibus Actio
nibus suis habuerit in memoria atq3 in pectore / ple
raq3 agetis utilius inoffensiusq3. Chilonis & illæ sen
tentia celebrant. In uia non festinādum interloquē
dum non agitandā manū quoniā id uecordiæ speci
men ē. liguā in cōiuiuo cōtinēdā dānū potius q̄ tur
pe lucrū eligendum. Iracūdiā supandā.

Sed iam a chilonis curriculo Ad cleobulū studio/
 dromon transeamus. is igitur sententiā illā bractea/
 tam & uere aureā cōdidit ἀριστοῦ μετροῦ. Quod sententiā
 latine interpretatur optimus ē modus. huc p̄tinet il/
 lud quoq; graece dictum. μὴ δὲ ἄ γὰρ id est neqd Optimus
 nimis: quod tam celebre factum est. ut comico quo/
 q; Terētiū uersiculo exp̄ssum sit: id arbitror apprime Neqd ni/
 in uita eē utile / neqd nimis. Plinius chilonis p̄ceptū mis.
 eē autumat nihil nimiū cupere: Sed id siue ab hoc si
 ue ab illo dictum sit parū refert: Et nihil ad nos. dū/
 modo cōstet dictū eē & sapiēter & a sapiente: porro
 autem quid sapientius quid salubrius p̄cipi potest: q̄
 modum esse optimum cumq; in rebus oībus custo/
 diendum: Nā loquēdi & tacēdi / uigilandi & dor/
 miendi optimus est modus. studia labores / cultus /
 supellex. deniq; quicqd in omni uita ē modū istum
 mediocritatēq; requirunt: tāq̄ rē rerum omniū opti/
 mā saluberrimāq;. Plinius p̄nitiosissimū esse inquit
 in omni uita quod nimium. Plautus in penulo mo/
 dus oībo ī rebo soror optimus ē habitus: nimia oīa ni/
 miū exhibēt negocium hoībus ex se. Plinius minor.
 Optimus inquit modus est. quis negat. Quintilia Plinius.
 nus in quarto. modus ubiq; custodiendus ē. Plato ī Plautus
 Menexeno p̄cipit parendum esse ueteri prouerbio
 qd̄ est μὴ δὲ ἄ γὰρ id est nihil nimis: ut siue pecu/
 nias homo nanciscatur ac filios / siue amittat / neque
 leticia īmodica exultet / neq; dolore nimio cōflicet.

Virtutes Philosophi tradunt uirtutes eē mediocritates: quod
mediocri græce dicunt. τὰς ἀρετὰς μεσότητας εἶναι Ari
tates stoteles in ethicis quid aliud docet q̄ uirtutē esse me
Aristote diocritatē in meditullio excessus ac defectus colloca
les. tā. ut quicquid a modo medioq; recedit id inter uitia

fit anummerandum: quod oratius poeticis nume
ris eleganter cōplexus est: uirtus est mediū uitiorum
Virtus est & utriq; reductū. Itē in sermonibus est modus in rei
mediū ui bus sunt certi deniq; fines, quos ultra citraq; nequit
tiorum. consistere rectum. Schola omnis cruditorū clamat
cūncta ferme ad mediocritatem referenda: quā meri
to auream appellāt: quæ oratiano preconio sic extol
litur. Aureā q̄sqs mediocritatē deligit tutus caret obi
soleti sordibus tecti caret inuidēda sobrius aula. M.
Tullius mediocritatē inuestitu sicut in plerisq; rebo
optimā esse p̄cipit. hinc nimirū hesiodus dimidium
plus toto esse intelligi uoluit: cum ait πλεονημισυ

Dimidiū παντος: quia uidelicet moderatū imoderato meli
plus toto us est: & ita plato enodat hesiodicū scirpū: qui libro
tertio de legibus & in quarto de re pu. scribit rectissi
me dictum esse ab hesiodo dimidiū plus esse q̄ totū
quādo uidelicet totum comprehēdere noxium ē: di
midium uero temperate se habet: docetq; principa
tum moderate constituendum esse & ad mediocrita
tem redigendū. Consimiliter Aristoteles in quarto
politicorum dimidium esse plus toto docet: ex eo qđ
gubernatio moderata durabilior est & melior q̄ im

moderata. Extat in appendicula cōmētariogꝝ nostro
 rū in trāqꝛllū īterp̄tatio explicatio sup hoc hesiodi pa
 radoxotato. Q d moderatū īmoderato anteponēdū
 & optimus in principatu modus sit euīdēter osten
 dit exēplum Theopōpi dignum memoratu : qꝫ cum
 eēt Rex sparthanogꝝ ephoros primus instituit : Qui
 ita regīæ potestati apud lacedemonios oppositi sūt :
 sicut apud Romanos Tribuni plebis cōsulari impe
 rio obices & refractarii opponēbantur. ob id cū uxor
 maritum crimīaret dicēs eum relictūꝝ filiis minorē
 potestatē / fert theopōpus laudabilē uocē emisisse :
 Relinquā inquit minorē filiis potestatē o uxor sed
 diuturniorem. hoc idem sensit Alexander Roma
 nogꝝ imp̄atogꝝ moderatissimus : qꝫ cum ei mater Mā
 mea & uxor memia nimiā ciuilitatē ac moderationē
 in principatu agēdo obiectarēt & sepe dicerēt : mol
 liorē tibi potestatē & cōtēptibiliore imp̄ii fecisti. Sci
 te respōdit sed securiorē atqꝫ diuturniorē . huic dies
 nunqꝫ transiit quo non aliquid māsuētum / ciuile / pi
 um fecerit : qui ueluti sentētiā illā p̄bās : qua dicitur /
 moderata durāt : Tantæ fuit moderationis ut omni
 bus se blādum affabilēqꝫ p̄beret. Aristoteles in pro
 blematis ad medicum p̄tinetibus secunda inqꝫt uali
 tudo mediocritas q̄dā ē frigidus & calidus : humidus &
 siccus : ex qꝫbus corpora mortalium cōpacta sunt / Tē
 peratis & mediocritate quadā cōgruētibus : quogꝫ de
 fectus / uel excessus morbos gignit ut medici tradūt.

Paradoxotato he
 siodicum

Exēplum
 theopōpi
 ephori .

Dictum
 Alexātri
 romani

Sanitas
 mediocri
 tas .

Et ut auctor ē Plato in timeo elemēta siue principia
 Plato ī ti- ex quibus constamus: p excessum defectūq; ex pro-
 meo, prio loco in alienum Trāslata intestinā quādā sedi-
 tionē & egritudies inferunt. Inde enī fit: ut imodice
 aut calescāt frigida: aut madescāt arida. Et cætera o-
 mnia similiter pmutēt. Et ita mediocritate ac tēpa-
 mēto d corporib; subducto mutatōes uariā; morbū;
 Corruptōes ppe infinitæ irroborāt atq; inualescūt.
 huius platonice sententiæ testimoniū citat Galenus
 in primo de elemētis: cui subscribit schola medicorū.
 Cor. cels^o Et cor. celsus. astipulat: q sic refert in primo. ex quat-
 tuor pncipiis uel supans aliqd uel dficiēs aduersam
 Columel ualitudinē creat: columella quoq; libro quarto agri-
 la colatōis opus ē īqt iter has tā diuersas inæqualitates
 magno tēpamento: quod in corporib; nostris quo-
 q; desideratur: quorū bona ualitudo calidi & frigidi.
 humidi & aridi densi & rari certo & qsi examinato
 modo cōtinet. Galenus ī libris cōplexionū. Cōple-
 Galenus. xionē eqbilē ac moderatā dicit eē optimā. Nō me p-
 terit causas morborū plurifarias a medicis ppoi: qua-
 rū alias uocāt abditas alias euidētes: & hippocrates ī
 spiritus libro d flatib; spiritū morborū oīum psem & auū nū-
 pī morbo cupat: uerū ex cūctis id colligit qd initio ppositū ē.
 rum. sanitatē mediocritate Subsistet: optimū esse ī rebus
 humanis modū: imoderata reprēhibilia: qd adeo ue-
 rū ē: ut sapiēs isipiētis æquus iniqui nomē ferat. ul-
 traq; satis ē uirtutē si petat ipam: ut ex remediis uitia

fiant si nimia & imoderata sit medicina: Quia prope di Medici i/
 ligenter etiam atque etiam caueant medici: quia uitae nostrae ne/ patris ui/
 cilque impatores sunt ne in potionibus medicamentorum p/ ta.
 pinadibus excedant modum: ut catapotia ut alexipharma Catapo/
 ca: ut antidota mixturis rerum medicarum salutarum tepa/ tia
 mento Compositis propinentur: ut potius intra modum Alexifar/
 medicina salutariter coherceat quam supra modum letali maca.
 ter exuberet. Error enim in medico pestiferus est: nec
 patitur emendationem: & ut auctor est Galenus in prio
 simplicium: Medici errantes precipitauerunt secum gētes in/
 numeras. Cibus quo alimur & sustentamur noxi? Cibus im/
 fit corpori & exitiabilis si sit imodicus: Venae: ut au/ modicus
 ctor est Cato portius / sufflatae ex cibo non possunt noxius.
 perspirare in toto corpore: unde aliquis morbo nascitur. Auicena.
 Et ut refert Io. Chrysostomus / quod in decretis quoque
 canonicis repetitum est: Abundantia cibi morbum fa/
 cit / & molestias ingerit / & egritudines generat. pin/
 de salutariter. precipit Auicenna inter classicos medi/
 cos clarissimus ita surgendum a mensa ut reliquae ap/
 petentiae adhuc supersint. Vino quo uires sanguis. co/ Vinum pni/
 los. hominum aluntur. cuius utilitatem Asclepiades uix ciosum si
 deorum potentia aequari posse pronunciauit nihil proniciosius modus ab
 ut inquit uerissime plinius si modus absit: Idem alibi ue/ modus ab
 lut ex oraculo cecinit multo utilissimam esse temperantiam sit.
 in cibus: Item iter medicinas ab homine pendentes esse
 ait abstineri a cibo nimio aut potu. Vino modico ner/
 ui uiuantur, Copiosiore leduntur: sic & oculi: quod multa.

Adeo antiqui modū esse optimū ī rebus crediderūt:
 ut in agricolatione: In qua quanto quis maiora pos-
 sidet latifundia tanto fortunatior censetur: modum
 Modus a gri serua-
 dus. agri imprimis seruandum putauerint: quippe Ita cē-
 sebant satius esse minus serere & melius orare: sup-
 quo lucius columella oīs rusticationis consultissim⁹
 sic scribit: Nos ad cetera præcepta illud adiicimus
 quod sapiens unus de septē in ppetuū posteritati p-
 nunciauit adhibendum modum mensurāq; rebus:
 idq; ut non solum aliud acturis sed & agrum para-
 turis dictū intelligat: Ne maiorē fundū q̄ ratio cal-
 culoz patitur emere uelit. In eadem sententia uirgi-
 liū fuisse animaduerto ita p̄cipientē. Laudato ī gen-
 Exiguū colito.
 Iuriscon-
 sulti. tia rura exiguū colito: Plinius quoq; noster cui nihil
 intētātū nihil inexpltū fuit. iudico inquit modū rerū
 oīum utilissimum: Quin etiā iuriscōsulti modum
 in suppliciis decernēdis pbātes salubriter p̄cepunt
 penas interpretatione legū molliēdas. moderādasque
 potius eē q̄ exaspandas. igitur ne imodici imoderati
 q; iudicemur cludamus modū optimū utilissimū
 Sidonii
 uersus. que esse rez; oīum cōcinētes cū Sidonio Apollinari.
 Lindie quod cleobule canis modus optimus esto: itē
 Lidie tu Cleobule iubes modus oībo ut sit. Inter cleo-
 buli sentētias celebriores & illæ sunt. Ingratus ne sis
 Amicos beneficiis fouendos inimicos amicos faciē-
 dos. Ante q̄ domo quis exeat quid acturus sit secū
 cogitet / Rursus cū redierit quid egerit remetiat,

Vxorē comparē eligendā: Audiendi magis quā lo-
quendi studiosum esse oportere.

Vxor cō-
par eligē-
da.

Subsequitur Quarto loco Thales milesius: qui
si apulcio credimus ex septem illis sapientiæ memo-
ratis uiris fuit facile precipuus: utpote q Geometriæ
primus rector extiterit. Et naturæ reꝝ certissimus ex-
plorator. & Astrorū pitissimus cōtēplator: qui aquā
pricipiū reꝝ eē censuit: Cui Tripos ex p̄scripto ora-
culi datus est: cū sapienti dandum esse cecinisset. is
itaque uadimonia perinde ac noxia p̄cipit fugien-
da: cuius hæc sunt uerba. εγγυα παρα δατη. lati-
ne dicitur: spōde noxa p̄sto est. p mille possum ut au-
sonii uerbis utar currere exempla ut pbem p̄des. ua-
desq; penitudinis reos: sed nolo nominatim quēq; di-
cere sibi quiq; uestrum dicat & secū putet: spondere
quantis dāno fuerit & malo: Plinius inquit comitē
aris alieni atq; litis esse sponsonem. Eāq; sententiā
assignat chiloni lacedemonio: sunt non parū multi
Codices pliniani in qbus nō sponsonē legas sed mi-
seriā: utraq; lectio suos assertores habet. plato ī char-
mide inscripta esse p apollinis delphici tēplo testa-
tur Tria hæc p̄cepta: Nosce se quēq; nihil nimis: Et
sponsoni adiūcta incōmoda: laertius Diogenes chi-
lonis inquit hæc sententiola ē: sponsoni non deesse
iacturam. Sed pleriq; oēs eam assignant ascribunt
q; Thaleti. Quod & nos seqmur: De quo Sidonius
apollinaris Thales mileto gēitus uadimonia culpat:

Thales.

Spōde p̄-
sto ē no-
xa.

Plato in
charmide

Vadimo Et aliubi: Mileto quod Crete Thales uadimonía
nía culpat dānas: ex hoc saluberrimo p̄cepto: Admonemur ca-

uere a sponſionibus: ne uerborū obligationibꝫ uicia
mur: ne p̄des. uades. ſponſores qđ detrimento ſum
eſt: efficiamur: multos rededit ad incitas & egeſtatē

Formula formula illa ſtipulationis: Mihi decem dabis: dabo.
ſtipulatio Mihi decē dare ſpōdeſne: ſpōdeo. hoc ē illud dāno/
nis ſum uerbū. de quo intellexit Ouidius illo uerſiculo.

Plautin⁹ Vni⁹ ut uerbi grādia dāna ferat: hęc ē plautia ſtipu
ſtipulator latio ex pſeudolo: ubi ſenex ſtipulat^r uerbis ita con
ceptis: Viginti minas dabin: Reſpōdet leno dabun
tur: & ita ex hoc uerbo obligatus uiginti minas ſol
uere cogit^r. Vnde mox q̄ribundus dolenter inſit.

Auferet id p̄m̄ium a me quod p̄miſi p̄ iocum: Cauete
ergo hoc uerbū ſpōdeo: cui comes eſt noxa: ſiue ia
ctura: Cauete a ſtipulatione: quæ obligat p̄miſſores:
quæ ut diffinit pomponius iuris conſultus titulo de
uerborum obligationibus: eſt uerborū cōceptio: q̄bꝫ

Finitio ſti is qui interrogatur daturꝫ facturꝫ ue ſe id quod inter
pulaiōis rogatus ē ſpōdet: pragmatici hoīes ī callido uerſuto

Tendicu que iure ſolertes: quorum aucupia ſunt uerborū ſyl
læ uerbo/ labarūq; tendiculæ: omnibus p̄ceptis h̄iſtoriis uerſi
rū. bus cauere iubent & uetāt credere: Alterum ſe facere

Cauere iu ait. M. Tullius ut ſcilicet caueat. Alterū ut nō credat
bent. ſe facere nō poſſe: Vos utrūq; facite diligenter cauere

Credere te: nec temere credite: Nā qui cauere ne decipiat^r. ut i
uetāt. quit plautinus ſenex: uix cauere cū etiam cauere: etiam

cum cauiffè ratus est: fepe is cautor captus est : apud
 Liuium ait Philippus macedonũ Rex non oĩum se
 fidei credere:cauendi autem credendiq; intellectus
 multiplex est.Et ad multa protenditur.uerbum il-
 lud uetus:non putaram.In omni negotio turpe est. Nõ puta-
 Cuius comitẽ scitote eẽ penitentiam.Subit hac í pte ram.
 admirari priscoꝝ diligetiã:q reos dici uoluerũt eos:
 q quid pmississent spopodissent ue.Cauemus ergo Rei dicti
 ne p spõsionẽ.ĩ numero reorum habeamur Ne uni pmissio /
 us uerbi fluctu in dispendii scopulũ illidamur. Tha res.
 letis & illã sententiã circũferũtur:Antiquissimũ o /
 mnium eẽ deũ:pulcherrimũ mũdũ:uelocissimũ mẽ
 tem quã p uniuersa discurrat:sapientissimũ tempus.
 quo omnia inueniãt:Idem triũ maxime rerũ causa Triũ cã a
 gratias sese agere naturã dicebat:quod homo & nõ gebat gra
 bellua:q; uir et non femina q; grãcus natus esset & tias deos .
 non barbarus .

Sed iam pacto quarto curriculo. Q uintũ decurra
 mus.cuius quadrigarius ac ductor ẽ Bias prienẽsis:is Bias
 olim Filio ad Egyptios proficiscenti pcepit ut φοι
 Διοϋ πρoσ γηρασ idest uiaticum.ad senectutem si
 bi cõpararet / uirtutem nimirum pro uiatico intelli
 gēs . quã sola est certa ac uera possessio . Idem cum
 patriam prienã cãpisset hostis ceteris multa de suis
 rebus dũ fugiũt asportãtib; admõit? a quodã ut idẽ Oĩa mea
 ipẽ faceĩt;ego uero iqt facio:nã oĩa mea mecũ porto, mecum

huius itaq; biantis est illa sententia : οἱ πλείστοι κακοί. latine dicitur plures sunt mali: q̄ sit hoc uerius homo nemo gnarus sciussq; rerū humanarum est qui ambigat. Deteriorum magna natio est. ut inquit uerissime Cicero: boni uero singulares : omne tempus Clodios ut Seneca uerbis utar: non omne Cato nes fert. ad deteriora faciles sumus : & Catilinam ut ait satyrogaphus quocūq; in populo uideas quocūq; subaxe: sed nec brutus erit bruti nec auunculus usq; : Rari quippe boni numero uix sunt totidem quot thebarum portæ uel diuitis ostia nili. Apud sodomitas ut canonicæ scripturæ pdiderunt . Decē boni inuenti non sunt : Quorum bonitate improborū uitio sitas sustentari posset: Mores boni ut inquit Plautus mores boni in trinūmo sunt intermortui : Mores uero mali quani inter mortui. si herba irrigua succreuerūt uberrime. Cū uideris forum multitudine refertum & septa concursu omnis frequentia plena: scito illic tantūdem esse uitiorū q̄ totum hominum. oīa uitiiis ac scelerib; plena sunt: mali inter malos uiuimus: Nobiscum bene agit si inter pessimos non simus. Quoties uirū bonū uidere cōtingit illi assurgito illi caput aperito : illū ut deū colito. uia uitiorū lata est. & decliuis: & ideo cūctis p uia: uia uirtutis Angusta . Chiuosa senticosa: & ideo paucissimis patens. fimbria olim iudex electus in cā p̄ntis sēticothiæ. qui sponsonem fecerat. quod uir bonus esset: iudicatu illo sup̄sedit dicens nō liquet : Quoniā ut

uir bonus aliquis sit/ea res innumerabilibus officiis & Nō lique
 laudibus cōtinetur. & ut dicere solebat pittachus p̄dis/ re de uiro
 ficile ē bonū esse. qdā malos interp̄tantur Imperitos bono,
 & barbaros: q̄ ius æquū sacros mores negligunt: Tā
 q̄ plures dixerit Bias esse impitōs ac iniquos: Q uod
 euidentissime planū est. quotus enim quisq; aut peri Mali im/
 tus aut pitia ē affectator: quotus q̄sq; studet īgeniis periti
 disciplinis: imperitia atq; barbaria hoc tēpore gras/
 satur & uiget. explosa eliminataq; eruditioe atq; hu
 manitate. Idiotis ludibrio sūt: si q̄ sūt boni. Imperiti ī
 honore sunt atq; estimatione. p̄iti p̄bro atq; cauillis
 obnoxii esse ceperunt. Magna est ut dicebat Tuscula/
 nus Cato uirtutis incuria: Si mali imperiti boni con
 sequenter periti dicentur: & q̄ nō uidet inter mille uix
 millesimum bonū hoc ē pitū merito dici posse: Ma/
 los ab antiq; p̄ uilissimis dictos eē docet plinius. sic Mali pui
 scribēs: Quonam modo iqt̄ utilissime coluntur agri? listimis.
 Exoraculo scilicet malis ac bonis. Itaq; cum ab aui
 dicerent malos intelligere uoluisse uilissimos. Q d
 si mali ex hoc pliniano interp̄tamēto p̄ uilibus acci/
 piunt. q̄s non uidet plures eē uiliores: despectiores:
 sordidiores. Quisquiliās hominū & retrimēta: Exē
 plis res nō eget: quæ luce clarior ē. Nos quoquomō
 mali dicantur siue improbi: siue imperiti siue uiles
 Elaboremus cōtendamus enitamur. ne inter malos
 enumeremur: ut sententiā Biantis uanidica & men/
 dax cōprobetur in nobis. Imo enixe curemus ut si

mus potius similes sacerdotibus Egypti: quos piromas uocant: Est autem piromis graeca lingua καλος καγαθος. id est honestus & bonus. Hic idem Bias dicere solebat. malle se inter inimicos iudicare: quā inter amicos. quippe ex amicis alterum prorsus futurum inimicum. Ex inimicis autem alterū amicū. Idem interrogatus. quid nam faciens homo delecta

Lucrās de retur lucrans inquit.

lectaret. Sexto Curiculo prodeat ad cursuram pittacus Mithylenus: qui phrynonem Atheniensium ducē nomachia hoc est singulari Certamine cōgressus in teremit: cum instar. Retiarii rete emisso illum implicasset. huiusce pittaci illa est celebrata sentētia γρωθη καιρου latine dicitur. noris tempus. uel noris oportunitatem siue tempestiuitatem. Romana uox est

Nosce tēpestiuitatem. ueni in tempore. Interpretatio huiusce sapientissimi dicti saluberrima est: ut scilicet norimus in rebus agendis obseruemusque oportunitatem. ut in tempore cuncta aggrediamur: Terentius rerum omnium esse primum tempus ait: reputent cuncti ut uerbis Aufonii utar quotus offensam incidat: spectata cui non fuerit oportunitas. Medicus in danda egroti medicina norit καιρον. id est tempestiuitatem:

In tempe- Nam ut inquit ille. Tēporibus medicina ualet. Con-
stiuua me- tra nihil est in morbis magis periculosum nec ma-
dicina pe- gis perniciosum quā immatura medicina: quod & me-
stifera. morat Seneca. In libro ad albinam matrem de con-

solatione: precipit Plinius noster cauēdum ne ex rei
 mediis uitia fiant: Quod euenit nimia aut intem-
 pestiua medicina. Nolo commemorare q̄ multi ita
 pereant dum intempestiua pharmaca propinantur.
 In cibo quoq; dando o medice γρωθι καιροϋ nosce
 quando tempestiuum est: Nam ut uerissime scribit.
 Corne. Celsus optimum medicamentum est oportu-
 ne Cibus datus: qui quando dari debeat inter me-
 dicos non satis constat. Notum est illud ouidia-
 num. Ipsa leget tempus medici quoq; tempora ser-
 uant: καιροϋ idest tempestiuitas tantum pollet. ut
 uinum quod alioqui noxium est languentibus in tē-
 pore datum medeatur. Quod Ouidius quoq; pla-
 nissime significat illo uersu: Data tempore profunt
 Et data non apto tempore uina nocent: huius rei ob-
 seruationem probe callebat Asclepiades. qui prim⁹
 uino opitulari inuenit dando scilicet κατα καιροϋ:
 idest i tēpore: q̄ unū de uino dādo uolumē cōdidit. no dādo
 Hippocrates in aphorismis & Galenus libro sexto.
 simplicium docent dolores oculorum uino meraco
 solui: quod ita interpretatamur. si tēpestiui ter def. Tu
 qui aditus faciles ad principem queris / cupisq; uoti
 Cōpos euadere. γρωθι καιροϋ noris oportunitatē:
 & quæ mollissima fandi tempora: Cuius p̄cepti gna-
 rus poeta sic cecinit. Sola uiri Molles aditus & tēpa-
 noras. Plautus oportūitatē inuēs efficacissimā eē i re

Cibus i tē-
 pore me-
 dicamētū

Asclipia-
 des de uir-
 no dādo

Oportūni bus ait in pseudolo: ipsa mihi oportunitas nō potuit
ras captā / oportunius aduenire. Item in menechmis non po-
da in prin tuisti magis pertempus mihi aduenire q̄ aduenis.
cipe adeū Ita ego soleo / commoditatis omnis articulos scio: hi
do,

istorici prodiderunt Vespasianum id temporis fuis-
se facillimum indulgentissimumq; : quo in balneū
tricliniūq; transibat: eaq; momenta atq; occasionem
domesticos ad aliquid petēdum magnopere captasi-
se. Consimiliter uos: qui uultis apud principem im-
petrabiles esse captate id tempus. quo remissior ila-
rior indulgentior esse solet: Scitote plus pollere tem-
pestiuitatem hanc ad successus petitionum: q̄ adipē
leonis: q̄ sanguinē basilisci: q̄ spondylon draconis q̄
Anguinum dryudaꝝ ouum / ceteraq; id genus pro-
missa magicæ uanitatis: Contra non parum multi in
tempestiue interpellantes merito repulsam patiun-
tur: Quibus illud Nasonis dici potest. Nō adit ap-
te non legit idonea credo tempora. Oratius pbe cal-
lens quātum καί ποσ. id est oportūitas polleat sic scri-
bit: Nisi dextro tempore flacci uerba per attentā nō
ibunt Cæsaris aurem: idem mittens Augusto librū
monet portitorē ut tempestiui ter adeat uidelicet: si

Q n̄ cedē ualidus si letus erit: si deniq; poscet: Quī fabricam
da materi materiariam tractas: qui contignatiōes domi struis
es ne pan γυωθι και ποϋ qn̄ tempestiua sit ad cedendum ma-
dat, teries: quam cedi tempestiuum esse luna senescente

Plinius Columella. Paladius Vegetius Ceteri tradi-
 derunt. Præterea tempestiue materies cedit a primo
 autūno ad fauonium ut docet uictruius. a solstitio
 adbrumam: Vt præcipit Cato. p uer arbores in tempesti-
 ue ceduntur. cum id tempus sint pregnantes: Et con-
 sequenter imbecilla: sicut etiam corpora muliebria
 cum conceperint iudicantur infirma: Tempesti-
 uiter materies fit firma ac durabilis in structuris neque pã-
 dationibus obnoxia est. Conuenit autem inter eru-
 ditos utilissime sterni in coitu lunæ: quem diem alii
 interlunium: Alii intermestruum: alii lunæ silentis
 appellant: Quod si competant coitus in nouissimū
 diem brumæ illam eternam futuram materiam spõ-
 dent. apud Antiquos primo punico bello. Classis du-
 illii imperatoris ab arbore excisa sexagesimo die na-
 uigauit: secundo quoq; punico bello Classis Scipio-
 nis quadragesimo die a securi nauigauit: Tantum tẽ-
 pestiuitas in cedenda materie pollet: Queret fortas-
 se curiosus auditor cur materiem tam sepe nomina-
 uerim/ nusquam lignum. si quis est qui id querat. il-
 le sciat consulto me id fecisse & scienter: atque ex la-
 tinitatis elegantia: Nanque ut ex libris iuris consul-
 torū didicimus & docet Vlpianus de legatis tertio. li-
 gnum dicitur quicquid comburendi causa paratum
 est: Materia uero: quæ ad edificandum fulciendum
 que necessaria est: Ideoq; lignis legatis arbores ma-
 quid

Tēpesti-
 uiter Ce-
 sa strataq;
 Materies

Lignū qd
 Materia
 quid

terix causa succifas non deberi : Idem iurifconful-
ti titulo de tigno iniuncto & titulo de uerborum fi-
gnificatione docent appellatione tigni materiam om-
nem contineri ex qua edificium constat ; De ma-

Materia- materia siue materie in hoc significato scitent uolumi-
tura. na eruditorum : Inde materiatio & materiatura ui-

Materia- Cuius inuentor fuit dedalus . hinc ipse faber tignaria
rius. us eleganti uocabulo dictus a plauto materiarius .

Sed iam tempus est ut ex uia in semitam regredia-
mur . Qui emit / uendit / negociatur / noscat καιροϋ

Vendas idest oportunitatem . Emptor captet tempus ut e-
cū caritas mat paruo / uenditor ut uendat magno : Et enim ut
est, precipit . M. Varro tunc uendas cum caritas est . nei-

gociator ut cum lucro mercaturam exerceat : obeat /
que fora rerum uenaliū . A amator amicam in tem-

pore accedat cum tempestiuum est : Cum leta puel-
le mens & animus adueneria propensior . Agrico-

la omnem rusticationem κατὰ καιροϋ idest in tem-
pore exerceat . Nam ut inquit poeta . Frigidus agri-

colam si quando continet himber multa forent quæ
mox cælo properanda sereno / maturare datur . Mesi-

sis uindemia / oleitas / sationes / insitiones / propagati-
ones tempestiuiter fiant . Constat frumenta si tempe-

stiuè decisa sint / in horreo grandescere . contra Arbo-
res ex in tempestiuo calore aut gelatione sentire ure

dine Siderationem. Carbūculationem. Denique ut
 sumatim explicem omnis actio / omnis uita .suam
 exposcunt tempestiuitatem :quam qui nouerit ille
 fortunacius pleraq; omnia aget & commodius: Pit-
 taci & illæ sententiæ sunt . Deposium cum accepe-
 ris redde. Amico noli maledicere. nec inimico qui-
 dem . pietatem colito. Frugi esto. Veritatem custodi
 to. Quod facturus es ne dixeris. quia si facere ne-
 quiueris rideberis. interrogatus quid infidum esset:
 mare inquit : Item percunctanti quid esset optimū
 respondit bene agere.

Infidum
 mare.

Supereft septimum nouiffimumque Curricu-
 lum : quo decurso ad metam prouehemur. Curfor
 autem progrediatur qui agmen cogit periander co-
 rinthius: qui principibus summa ope enitendum su-
 adebat ut si tuto uellent dominari beniuolentia nō
 armis stiparentur. Ex eius penuario promptum est
 penus illud scitissimi saporis μελετη το παμ id
 est meditationem esse totum : quippe is solus rei ge-
 rendæ est efficax : qui prius omne negocium medi-
 tatur. Nam ut inquit eleganter Ausonius locare
 sedes . bellum gerere .aut pellere: magnas modicas
 que res etiam paruas quoque agere uolentē medita-
 ri decet. Segniores oēs iceptis sum? / meditatio si rei
 gerēdæ dfuit: cogita? oportet i? i? oib? qd gerēdū sit.

Periader.
 Medita-
 tio totum

Et enim incogitantes fors non consilium regit. Sa-
lusterius dixit consulto opus esse: & ubi consulueris
Temeritas ifelix mature facto. Temeritas stulta & infelix ē/ut inquit
apud Titum Liuium Fabius Maximus. Consulta-
tio meditatioque rebus consulunt & priuatis & pu-
blicis. Latinus Virgilianus in cogitantiam impro-
bans. meditationem probans sic inquit O prestās ani-
mi iuuenis quantum ipse feroci uirtute exuperas:

Latinus Tanto me impensius æquum est consulere atque o-
Maronia mnes metuentem Expendere casus. illud Teren-
nus. tianum quis ignorat? omnia prius consilio q̄ armis
Experiri decet: Romani annuos magistratus: quo-
rum maxima foret potestas Creauere: Consules/
que appellauere: nimirum a consulendo tanquam
consilio & consultatione rectores administratores/
que Rei publi. cuncta moderari debeāt: Quid pri-
cipi magis expedit q̄ habere consiliarios pruden-
tes ac circumspectos: quorum meditatione consi-
lio consultatione cuncta perpendat. libret. Exami-
net. Vt omnia fiant ad libellam & normam: ne qd.

Ne quid deliret amissis. Agameimnon homericus optat non
deliret a decem similes Aiācis qui fortitudine censetur: Sed
missis. consiliarios decem tales: qualis fuit Nestor. Sic. n.
Votū aga inquit. τοιῦτοι δεκα μοι συμφραδα μοι εἶεν
ménontis αχάων. Quod si acciderit non dubitat quin bre-
homerici, ui Troia peritura sit: & enim magnæ res ut ait. M.

Tullius geruntur consilio ratione sententia. Ulixes
 apud Ouidium Eludens aiacis stoliditatem inquit.
 Tu uires sine mente geris. Mihi cura futuri est: Et
 mox paulo pectora sunt potiora manu uigor omnis
 in illis: Meditatione cuncta fiunt meliora & factu fa-
 cilia ut Vegetius docet: Græcum. epigramma nō
 hanc periandri De meditatione sententiam celebrat
 sed illam. $\chi\omicron\lambda\omicron\upsilon\ \kappa\rho\alpha\tau\epsilon\iota\rho$ Quod uerbum signifi-
 cat Iræ temperandum esse. Quod præceptum & ip-
 sum q̄ salubriter detur mortalibus quis non uidet?
 Cum ira breuis insania siue breuis furor sit / ut do- **Ira breuis**
 eti autumant: quam frenis moderari ac compescere **insania,**
 non mediocris sapientia est. M. Tullius in epistola
 ad quintum fratrem protreptica. hortatur monet p̄-
 cipit ut resistat iracundia: ut linguam in ira contine-
 at ut animo & orationi cum sit iratus moderetur.
 Nam si implacabiles iracundia sint summa est acer **Ciceronis**
 bitas. Aiacem in mortem egit furor. In furorem p̄ceptū ad
 ira. Cetera uitia impellūt animos ira precipitat: Ma **fratrem,**
 ximum remedium est iræ mora atque dilatio. ut pri-
 mus eius feruor relanguescat, proinde Athenodori
 illud salutare præceptum habere cordi atque memo-
 ria operæpretium duco: qui Augusto Cesari sic p̄- **Saluber**
 cepit: Cum ira te o Cesar ceperit nihil prius neque **rimū athe**
 dixeris neque feceris: q̄ ipsas uiginti quattuor lute- **nodori do**
 ras Elementarias tecum ipse per cureris. Tres sūt cumentū

affectus: qui omnes homines in omnia facinora precipites agunt: Ira, Cupiditas, Libido. Propter / ea poeta tres furias esse dixerunt quæ mentes hominum exagitant. Instar enim furiarum hi tres affectus iræ cupiditatis. Libidinis Mortales dementant:

Cur tres
furix. Aristoteles iræ defensor ac propugnator dicens. irã
Aristote/ calcar atque cotem esse uirtutis: Sed huic Aristoteli
les iix de cæ sententiæ reclamant ac refragantur. M. Tullius
fensor Seneca ceteri: a quibus proditum est iratos proprie
Cos uir/ dici exisse de potestate. id est de consilio de ratione.
tutis, de mente. Et cum ira insania sit negant utilem esse
insaniam aut naturalem. Grammatici iram ab eo quod
est ire dici tradunt: eo quod a se eat qui irascitur & fu
rit. Qui ergo a se ipso abire non uult / nec mentis
impos fieri iram suffrenet & hunc temporarium ani
mi motum impotentissimum coerceat. Q ueri solet

Ira
Iracundia. nasci Iracundiam de uitio multum irascentis: sic &
Iratu. iratum Iracundumque distingui: ut iratus ex causa
Iratu. sit Iracundus ex natura: & sicut ebrius differt ab e
brioso. Ita iratus ab iracundo. Nanque ebriosum
dici proprie uolunt eum qui ebrietatis uitio obno
xius est: Ebrium uero: qui interdum uino grauis sit
& impos sui: potest enim qui ebrius est tunc primum
esse nec habere hoc uitium: Et qui ebriosus est sepe

extra ebrietatem esse. Consimiliter iratus potest esse non iracundus: Et iracundus qui iracundiæ obnoxius significatur: potest aliquando iratus non esse. Ceterum quo quo modo etiam atque etiam nobis cauendum est: ne iræ ne iracundiæ procliuitate rapiamur. ne irati. ne iracundi simus: Quod uitium tam deforme est: ut feda uisu & horrenda fiat facies irascentium/ ut flagrent oculi/ ut capilli subrigantur ut ore toto multus rubor erumpat/ ut labra mordeantur. Dentes ardentur. possem infinita prope congerere pertinētia ad utranque hanc periandri Corynthii sententiam: qua dixit totum cōtineri meditatione. & iracundiam esse frenandam: sed nos immensū spatiis confecimus equor: & iam tēpus equū fumantia soluere colla: iam decursis septenis curculis ad metam prouecti sumus. Eiusdem periandri illæ quoq; sententiæ sunt: bona quies est: In rebus secundis esto moderatus in aduersis prudens. Quod cūq; pollicitus fueris seruato: Non peccantes modo uerq; & peccare gestientes punito.

Hic est orbiculatus gyros septē graciæ sapientū Quorū nomina delphicus apollo cū quæret qsnā primus sapiētū foret / in orbe tereti icidi iussit / ne primus esset ne uel imus qspiā: habetis dicta sapiētum quæ ut inquit Socrates apud Platonē i phedro / nūq̄ sunt contēnenda. habetis sentētias philosophorū

publice priuatimq; utilissimas. breues pariter & longas . breues in uerbis / Longas in sensu. Quorum cortex Medullam tegit obducitq; succosiorē . habetis hanc de septem sapientibus decursionem ueluti prodromon idest precursoriam legitimi annuique curriculi nostri litterarii : In quo epistolæ Plinii cum Valerio Flacco iuncti ibunt : Et una ad metas per interuallatos cursus progredientur . Erit opinor operæ pretium spectatoribus spectasse horum cursorū gradus omnis / uestigia / sudores / Anhelationes . hoc est erit fructuosum auditoribus me præuio & interprete diligenter pensitasse obseruasse edidicisse in Plinio & Flacco Elegantiā eruditionem schemata . Tropos . ceteraque omne genus illustramenta . Nos pro uirili parte elaborabimus . ut Plinianæ epulæ & Flacci edulia nostris condituris condiantur . Ut nostro Embammate hoc ē intinctu & conditione fiāt suauiora esculentioraque . faciantque ad stomachum epulonum . Quod si quid duriusculum dentes offenderet id per nos mansum molitumque fiet . Ita ut cū uoluptate deduci in uentriculum transmittique possit . Occurret fortassis hoc in loco curiosus auditor . Et mussitans dicet . bene quidē o orator & bene dixisti : sed quorsum istud tā bene ? quid istec tam longa de Septem sapientibus Explicatio ad Plinii epistolæ pertinet & Flacci ar

gonautica? Quid mantis figuli dum Amphoram
formare debet urceum finxit? Ego isti id queren-
ti Ita breuiter libera uoce respondeo . O Auditor
curiose nolito hinc Ansam capere calumniandi :

Scito proemia in causis non parum multis maxi-
me libera esse . & longe a materia duci : ut Isocrates
& Gorgias apud grecos factitarūt: ut Salustius Cris-
pus apud nostros In bello iugurthino & Catilinia-
no Nihil ad historiam pertinentibus principiis or-
sus est : Denique in gymnasio libero libera est ora-
tio . libera lingua . dummodo citra maledictum eua-
getur: Et citra fastidium : principia undecunque du-
cta si modo docte dicta sint laudem merentur : nec
rationem semper reddere cogitur oratoriæ dictionis
orator: Maximeque si a secta deuius non aberrat.

Mos est causa perorata gratias agere Auditori-
bus . uos pro gratiarum actione Accipite Testra-
stichon : quo septem sapientum præcepta eodē ordi-
ne Complexi sumus : quo sunt explicata . ut ita fa-
cilius memoriæ atque animis uestris inherescant .

Respicito finē uitai. Noscito temet.

Optima mensura est. sponso dāna dabit.

Plures nempe mali. peridonea tempora nosce.

το παρ consilium cum ratione Regit.

F I N I S.

Philippi Beroaldi Heptalogos siue Septem Sa-
pientes Magna cura Impressum Bononiæ
per Benedictum Hectoris Bono-

niensem . Anno Salu-

tis . M . C C C C .

LXXXVIII .

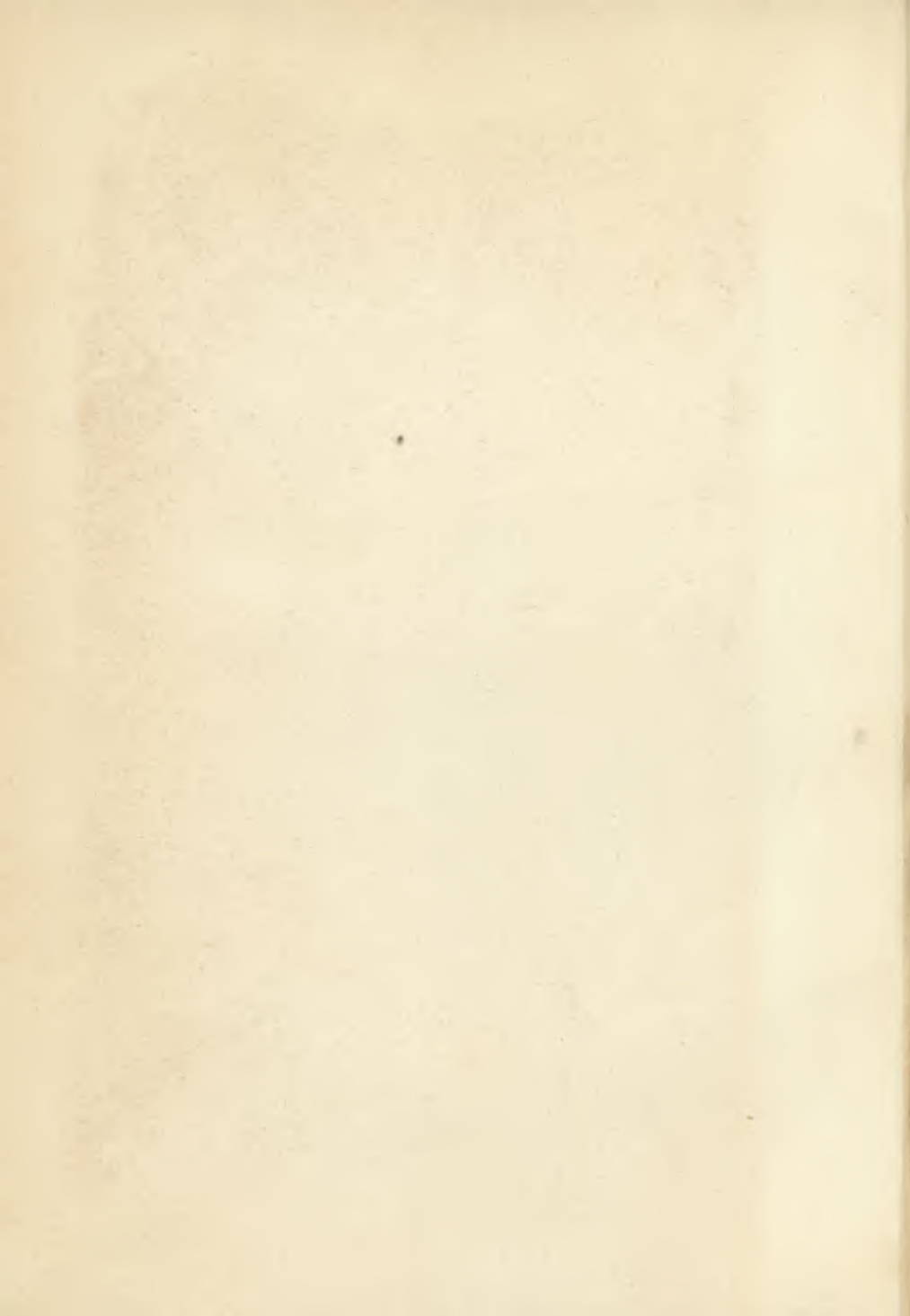
Die . XVIII .

Decēbris .

Registrum, a, b, c, Omnes sunt quaterni.

Ex. completo con 24 fls.

